

دریا

در

سبز

75

92

پروین پژواک

AFGHANISTAN CENTRE AT KABUL UNIVERSITY

3 ACKU 00009182 6

HOZHABER PUBLICATIONS

- * دریا در شبتم : مجموعه از طرحهای شعری پروین پژواک
- * طرحها و دیزائن : هُنر شینواری
- * مسئول چاپ : محمد عوض حصارنایابی
- * تیراز : ۱۰۰
- * تاریخ چاپ : سال ۲۰۰۰ میلادی
- * جای چاپ : مرکز نشرات صبور - پاکستان

E-mail: saboor@psh.paknet.com.pk

Tel: +92-091-843382

کروهه قلمرو دل

با محبت بی پایان تقدیم به :

سیما معصومی، فتحانه رحیمی، سوسن صبور، بلقیس همر، مریم خوازک و صدیقه آرین دخت
بروین بزوای

آیا یک لعله
آیا پیکار دیگر
با هم خواهیم بود
آیا پیکار دیگر
ما را هفت خواهرم خوبند گفت
آیا باز هم هفت فیله خوشند
بر موهای خویش خواهیم زد

و براي چین گل دل
با یاخ دل جوانان خواهیم رفت
آیا پیکار دیگر هفت دست ما با هم گره خواهد خورد
و زنگین کمانی در زمین خواهد ساخت

چرا ما خود را زنگنهای زنگین کمان گفتهیم
مگر نه اینکه زنگین کمان زود میشکند
مگر نه اینکه آفتاب باز اون داستانی همواره نامام است
چرا ما خود را نوله های سنگ نه نامیدیم
مگر نه اینکه هاشیت ما سنگ شنی بود

ای دلایی نازکتر از گلها
هاشیت سنگ شدیدها

۱۶

در باره این دفترچه ...

«من از ملتی هستم که شعر را تنفس میکند و موی خود را با آن شانه میزند و شعر را بر تن میکند. در میان ما همه نوزادان وقتی به دنیا میایند در شیرشان چوبی شعر است. همه جوانان کشور من نخستین نامه‌های عاشقانه خویش را به شعر مینویسند... و همه مردگان در وطن من، زیر سنگ مرمرین میخسندند که از آن دو بیت شعر نوشته شده است...»

نژار قبانی

از دیر زمانیست که با او، اشعارش، عظمت روح و اندیشه هایش دوستی و الفت داشته ام. او را از جمله نادر سخنورانی میشمارم که به آنچه که مینویسد صادقانه ایمان و باور کامل دارد. شاید به خاطر همین است که نوشته هایش به دل مینشید و هرگز او را و دنیایش را بیگانه نمی‌یابی. هر باری که نخستین شعرها و تجربه هایش را میخوانم به خودی خود عقربه های زمان به عقب برمیگردند و روزگاری که اینک دور و عزیزتر از همیشه مینماید به یادم میاید. بیاید با هم برای لحظه بیاد بیاوریم روزگاری را که همراه با بهار در نخستین روز های نوروزی احساس سحرانگیز و عجیبی نوید دهنده فصل تازه بی از زنده گی بود. گل عشق برای نخستین بار آرام آرام در قلب های ما میشکفت و هر گل برای ما بوی تازه بی داشت. بیاد بیاوریم نگاه های دزدانه از پس پنجره های بسته را، قلب های را که بیسبرانه درون سینه ها میتپید و با هر تپش خود لحظه ها را میشمرد... ورق پاره های را که عاشقانه دست به دست میشندند و به دفترچه خاطرات مبدل میگردیدند. هر برگ آن با طرح های زیبایی از شمع و گل و پروانه، قلب خونین، خطوط و رنگهای که بیانگر حالت و احساسی بود تزیین شده بود. اشعار و طرح های تصویری این مجموعه نیز همچنین هواهی دارند. در انتخاب این مجموعه مقصود اصلی ارایه بهترین آثار از مراحل مختلف خلاقیت هنری شاعر نبوده است. بلکه شعرهای این مجموعه نخستین آثار و تجارب دوره نوجوانی اوست که بین سالهای

شست و هفتاد خورشیدی نگاشته شده و اینک با امانت داری گزینش یافته است.
 خوانش هر بار شعر های کوتاه این مجموعه رعشه های لذت بخش دوره نوجوانی
 ام را به من باز گردانیده است و برای لحظاتی غم بودن در «امروز» را فراموش
 نموده ام. هرگاه مطالعه این دفترچه توانسته باشد ولو برای لحظه کوتاهی همچو
 احساسی را نزد آنها یکه با ما همسن و سال اند، نیمه جوانی، شور و حالی داشته
 اند و آنها یکه جوانی شانرا اهریمن جنگ به یغما برده است، همچنان آنها یکه
 بیگانه از احساسات و عواطف آنروز های ما چه در داخل کشور و چه در غربت در
 بهترین مرحله زنده گی شان قرار دارند، به وجود بیاورد ما به هدفی که داشته این
 رسیده ایم. نقد و بررسی «فی و تخیکی» این مجموعه را برای آنها میگذارم
 که در این باب صاحب نظر اند و باشد که از پشت کدامین پنجره به دنیای شاعر
 مینگرنند و از کجا که ایشان نیز جزیی از این دنیا نباشند؟

دستی به گویان بهار آویزید
 یا بر صدف گردن یار آویزید
 آنجا که به عشق و عاشقی جایی نیست
 سردار قبیله را به دار آویزید
 «امیر صبوری»

هرثیبر شینواری

همیلتون، کانادا ۲۰۰۰

ذمستان

هر صبح که از خواب بر میخیزم
بر شیشه یخ گرفته
با سرانگشتان گرمم
نام ترا مینویسم
و از لابلای آن به بیرون مینگرم :
که کی بهار میابد؟

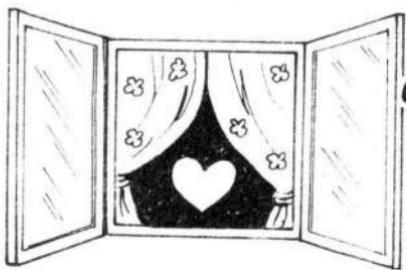
بی تو

دورادورم لبریز رنگ و صداست

۵۰۴ هستند

ولی دلم حالی و بیصداست

تو نیستی.

پنجره گشوده

شعرهای را که برای تو گفته ام
بین با چه شوق و شور و لرز
و پس از چقدر شرم و تردید و تو س
برایت نوشته ام

و تو همه چیز را خواهی خواند
میدانم

ولی آیا همه چیز را هم خواهی دانست؟
نمیدانم!

ناتوان

ترا دوست میدارم
این را نیک میدانم
ولی هرگز آنرا بر لب نخواهم راند
زیرا کلمه ها از گفتن ناتوانند
زیرا کلمه های جمله دوست میدارم
آنچنان تکراری و کم اند
که هرگز آنچه را بر قلب من میگذرد
بیان نمیتوانند!

آن مرسل جگری نخستین را

دادم برایت

به یاد داری؟

برای آن گل همه چیز را گفته بودم

او نیز گفت برایت

بی خبر از آنکه زبانش را نمیدانی!

ضدیت

عشق و بی تفاوتی دو دستند
عشق رنگین است و بی تفاوتی بیرنگ
من دست رنگین را برگزیدم
و بر آن بوسه زدم
اما تو دست بیرنگ را گرفتی
نمیدانم اگر از خاطر تو
منهم دست بیرنگ را کیرم
تو از ضدیت با من هم که شده
دست رنگین را خواهی گرفت؟

عطری که بر خود میفشاری
خیلی دل انگیز است
اما استشمام آن
مرا افسرده میکند
زیرا عطر تو خون گل هایست
که من دوست میدارم.

نگاه خاموش

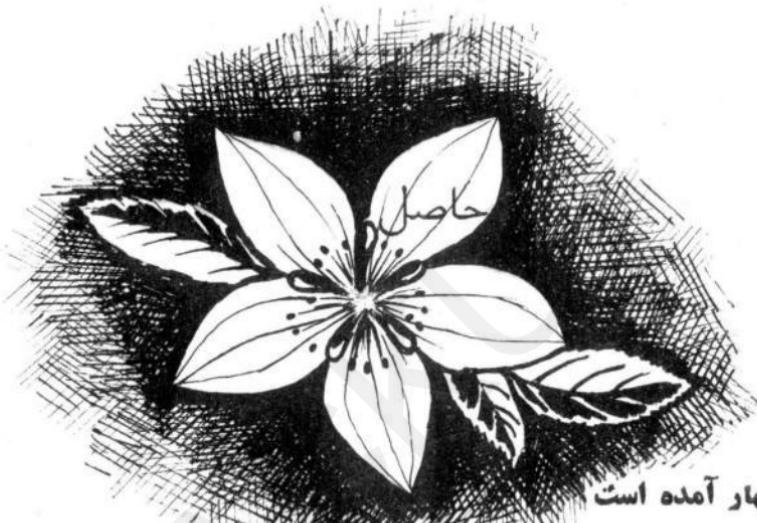
درخت با هزار چشم سبز
با من سخن میگفت
و تو ای دو چشمت هزار درخت سبز
خاموش بودی
کاش
آن هزار درخت خاموش چشم تو
دور ما سبز میگشت
و آن یک سخنگو درخت
در چشمان تو سخن میگفت!

کنری کوچک من
هر روز با آوازش ترا میخواند
برایش نگفته ام رفته بی
ورنه از آواز میماند.

ظلم

تو ظالمی
چه اگر کسی
غنچه سرخی را که
با خون دل پرورده شده
قبل از آنکه به نسیم مهر
باز گردد
با بی رحمی پوپر گند
ظالم است!

بهار آمده است
و درخت بادام حولی ما شگوفه کرده است
ای دل من!
در تو نیز روزی بهار خواهد آمد?
و ای نهال عشق که در دل من ریشه گرفته بی
روزی شگوفه ترا هم خواهم دید?
و از آن شگوفه بادامی خواهم چید?

وداع

چون اشک هایم را دیدی
گفتی
بر میگردم، بر میگردم
اما تو بر نمیگردي، بر نمیگردي اى دروغگو!
چه وقت خدا حافظی
بلند فریاد نزدی
به آميد دیدار...
بلکه آهسته گفتی
الوداع!

زخم گوم

همین امروز گفتی
شاید از تو جدا شوم

سوز زخم این سخن چنانست

که تمام شب با دل غمین گریستم
هنوز که زخم تازه و گرم است

حالم چنین است

چون این حالت بہت اویله بگذرد

و درد آغاز گردد

چه خواهم کرد؟!

اندک رنج

میگویی

تو اندک رنجی

آری

من اندک رنجم

چه در مقابل رنجی گه به من میدهی

بسیار کمک میرنجم!

دلم را با آنکه مهر تو در آنست
برایت نمیدهم

ترسم

مهر هرا از آن گیری
و دلم را به دور افگنی
چون مردمانیکه
مر واوید را به گردن میباویزند
و صدفش را دور میریزند.

تولد

خزان است یا بهار...
کدامین را باور کنم؟
گلها بر کنار جوی ها همه خشکیده اند
و تو تازه شگفتنه ای!

مغروز

تو سنگی بودی
عشق من شد آفتابت
کنون که مهتاب نور افshan شده ای
بر من نمیتابی؟
ای سپیدتاب سیاه نهاد!
آخر بیاد آر
بی نور عشق من
در خلای گمنامی
تو تنها ترین سنگپاره ای.

قیام

بر دو پای خویش ایستاده ام

و دانم اگر بیفتم

کسی دست مرا نخواهد گرفت.

ای دو پا

محکم تر ریشه گیر

آزادی مرا آغاز کن

و ای دو دست

بر از پای افتاده گان دست دراز کن.

دل من بزرگست
زیرا مهر تو
که شرح آن به کتابها نمیگنجد
در این قلب کوچکم
به آسانی گنجیده است.

همشهری

مرواریدهای نور

صف شب را شکستند

با پاگی صبح پیوستند

تو نیز چرا حصار شب را نمیشکنی

و با صبح نمیروی

همشهری؟

شبانه

وقتی از من جدا میشد

اشکها

همچون ستاره گان پی در پی
در ظلمت چشمانش میدرخشیدند
و سقوط میگردند...

آه

شبانه

دیگر نمیتوانم

به آسمان پر ستاره

بینم.

آذان

صدای خروس بود
این بانگ رسما
چون صدای صبح
و بین
پرهای هفت رنگش
چون رنگین کمان آفتاب
چسان پلی از آواز و رنگ
بر فراز شهر میکشد
آرام.

چون ترا پسندیدم

و تو نپسندیدی مرا

به تو حق دادم

مگر نه اینکه کسانی بودند

که پسندیدند مرا

و آنها را نپسندیدم

و به خود حق دادم؟

با اینهمه حق

چقدر نا حق

مقصر میشمارم ترا

در دل گاهی!

امید

زمین لخت است

و دستها فرو افتاده از سردی

از کشت خبری نیست

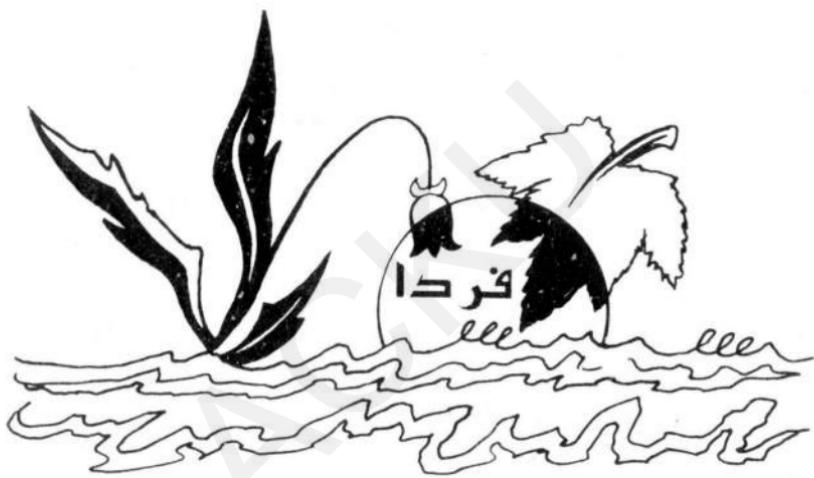
و از سبزی

ولی تو به دستانت امید ده

تا به بیل ها بیندیشند

و به گرمی نان

بهار خواهد آمد...

فردا

گل لبخند شکوفانم
از اشکهایی ممنون باش
چه شب های بسیاری باریدند
تا تو در صبح شگفتی!

به دوستان هفتگانه گ. ق. د.

پیمان

به دلهای پاک ما

به خوابهای طلایی ما

به اشکباری های شبانگاهی

و لبخندهای صبحگاهی ما

سوگند

که راز تو راز من باشد

و رنج تو رنج من!

قلب ها خاکستر میشوند
و شعله های عشق شان دیگر
گرمی نمیبخشد تنی را

ولی عشق... آه...

قلب های جوان میتپند
و ماجراهای عاشقانه تکرار میشوند
باز...

آتش سوزی

گونه هایم آتش گرفته اند
چه داغ چه گلگون
لبایم میسوزند
سوخ با شعله میکون
چشمانم دودآلود
ملتهب و شرمکون
مرا چه میشود؟
مرا چه میشود؟
گویی آن آتش سوزی بزرگ
آغاز یافته است!

آغاز

باز بهار آمده

پنجره را باز میکنم

باز ترا از ورای ناز شگوفه ها

سبزی لطیف

آواز میکنم

زنده گی در من بیدار میشود در هر بهاری

این بهار را با عشق تو آغاز میکنم.

شعر تو

هنگامیکه کتابچه شعرهای تو با منست
تو برايم بسیار نزدیکی
حتی نزدیکتر از هنگامیکه واقعا با منی
من صفحه های اندیشه ترا
آرام یکی پی دیگر
ورق میزنه
و احساس گرم تو در من حاری میشود
و من گمان میکنم اندیشه تو اندیشه منست.

عجب چشمeh ایست این چشمeh چشمان من
نمیخشکد هرگز این چشمeh جوشان من
تا دردی در دل من خزید
اشکی ز چشم من چکید
این درد و اینهم اشک
صد درد و آن یک قطره اشک
یک قطره اشک صد درد است
صد قطره اشک چند درد است؟

بی خبری

وقتی مرد

هنوز بسیار جوان بود
و نمیدانست مرگ چیست
وقتی همه گریه میکردند
او دست مادرش را گرفت و گفت:
مثلی که خوابم میبرد
باز مرا زود بیدار کنی!

فرجام

به دستان جوان
برگهای خزان دیده
آموختند
که سبزی هم پایانی دارد.

داغ

صف کوچک

جز لحظاتی

زیر آفتاب زنده گی ندرخشید

و دوباره به اوقيانوس ابديت فرو رفت

اما

داغ مرواريدش را

بر دل هادرش گذاشت.

در خویش دار ترین حالات
چون بشنوم نام تو
خودداری از کف نه
بگریم به جان تو.

هنوز ...

هنوز از آن سوز ها

از آن سوز هایکه درد عشق را بیدوا میسازد
در من خبری نیست.

هنوز فقط بازیست و لبخند و نگاه

و نشاط

هنگامیکه مقابل دیده گانم هستی
و خیالی گنگ

هنگامیکه پیشم نیستی

بی آنکه سوز دردی باشد.

ای بزرگ

ای مجهول

ای عشق!

تو مانند مرگ منی

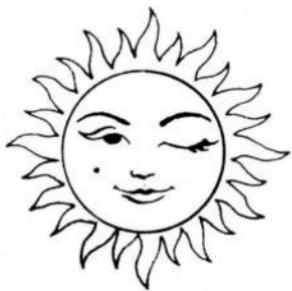
که ندانم در چه زمانی

ولی باور دارم بی امانی

خواهی آمد و جان مرا خواهی ربود...

درخت

ای افسون خزان در نگاهت!
چون زردم کردی
کنون بر من وزیدن گیر
تا عربان گردم.

یگانه

دلم آسمانیست

درین آسمان ستاره است

ماه هم

کهکشان نیز

ولی آفتابی نیست درین میان

طلوع کند اگر روزی آن

دانم از فروغش

نه ستاره ماند، نه ما، نه کهکشان!

نجات

هنگامیکه به دریای چشمان تو
خیره میشوم
موج های نگاهت سوی من میخزند
و من در خیزابه های آبی نگاه تو
اسیر میمانم
ولی هر بار چشم به زیر می افگنم
و قایق مژه هایم
با بادبان پلک هایش
چشمان مرا میپوشاند
و مرا از غرق شدن نجات میدهد.

گمشده

او دلش را از من گرفت
و دلم را برایم واپس فرستاد
ولی دلم برایم نرسید
دلم پیش من نیست
و چون از او میپرسم، گوید
پیش من نیست
پس ای گمشده دلم
تو کجایی تو کجایی؟

هرجایی

تو هرزه گلی برآمدی که بر کنار هر جوی میروی
و من گمان میکرم

شرمگین ترین گل را در باغ تنها یی یافته ام
که عطر خود را غیر من به کسی هدیه نداده

تا ببود

ولی تو هرزه گلی برآمدی که بر کنار هر جوی میروی
و من هرزه گرد نسیمی نخواهم بود
که ترا در آغوش گیرم.

گیتار نواز

به من نواختن گیتار را
بیاموز
من آوازی ندارم
تا بخوانم
ولی دردی دارم بزرگ
که توانم آنرا برایت بنوازم.

رگشه

اینچنین که من میلرزم

در برابر تو

هیچ برگی نلرزد

در برابر باد

یاد تو

یاد تو

شب هایم را پرستاره میکند

یاد تو

دلم را لبریز خاطره میکند

یاد تو

یاد تو

یاد تو

آه مرا دیوانه میکند!

جستجو

دیروز سرایی بود

امروز تشنگی تلخی

امید به فردا

شاید در آن چشمها آبی بیابم.

من او درخت

تصویر آفتاب در آب میرقصید

سایه روشن آب بر تناء درخت

تصویر آفتاب در نگاه تو هم میرقصید

نگاه تو بر پیکر من میلغزید

آفتاب چون غروب کرد

آب تیره شد

چشمان تو هم

ماندیم درخت و من تنها

بی نوازش نور و نگاه.

یابنده

در باغ مهتاب

میان درختان نقره گون سپیدار

به چشمان هم خیره بودیم

حیرتی در نگاه های ما نبود

شب... تنها... در باغ مهتاب...

چسان هر دو آمده بودیم

بلکه در چشمان ما

سپاس بود و باور عمیق

به اینکه همدیگر را یافته بودیم.

دیده گان من کوه های پربرف
دیده گان تو آفتاب بی دروغ
چشمء اشکم نمیخشگد
زین سبب.

عطر غم

او میرود

و من جوشش اشک را در چشمان تو احساس میکنم
چی باران سیل آسایست

اینکه سراسر شب بر شط تن تو میبارد
و من گل غم را میبینم

که گلبرگ های تیره اش را در تن تو میکارد
از تو عطر غم میاید

ای دوست

از تو عطر غم...

تا ترا ستاره نامیدم
از عمر تو کاهیدم
سرگردان آسمان هایم
در جستجوی کهکشان هایم
تا ترا باز بیابم.

تصویر

قاب حالی شد

ز تصویر

گمان کردند تصویر مرد

ولی زنده است تصویر تو

بر دل و بر جان من

این قاب بود که مرد

بی تصویر تو.

چشمانت آبی بود

چشمانت دریایی بود

میدانستم آخر دل خواهی سپرد

به قو زیبایی

و تو دل دادی

روزی به قوی مغروف

سپید چون گل مینایی

چشمانت توفانی شد

و در آن زمینه آبی

تصویر قوی سپید

چون کف دریا

گشت رها...

پذیرایی

هر شبی که فرداش
روز دیدار تست
بی اختیار گریه میکنم
آخر قبل از آمدن هر بهاری
باید باران بیارد.

درخت و دریا

سبز نهال سبز
 در دل دریای مست
 سبز گشت
 چون دریا خواست
 در سایه سبزش
 آرامی گیرد
 سبز نهال سبز
 رمید
 در ساحلی گمنام مسکن گزید.
 بر دیده گان آبی دریا
 برگ اشکهای سبز لغزید...

سبز

سبز چشمانی غرقه اشک
گویی علفزاری زیر آب شده باشد.
سبز چشمان میبارند
اگر نبارند
بهار چگونه سبز گردد؟

سفر در غروب

روز ها به رنگ آسمان می اندیشیدیم
به مخلوط رنگهای غروب
به ابرپاره های رنگین
میهوت بودیم چه بنامیم آن الوان لطیف سحرانگیز را

چون در آسمان پرواز کردی
از نزدیک دست برکش رنگهای غروب را
و بنویس چه نامی دارند؟

بی اهمیت

ما را جدا کردند
نه ستاره سقوط کرد
نه کوهی آب شد
نه جنگلی آتش گرفت
و اگر درین میان دل دو جوان خون شد
چه مهم است؟

من بودن با ترا میخواهم
 در یک خانه غریبانه کوچک
 که پنجره هایش به باعچه باشد باز
 و دیوارهایش از رنگ باشد و کتاب و آواز
 با کودکی که چون پرندۀ وحشی
 با گهواره اش به اینسو و آنسو بپرد
 و عطر باران با لبخند آفتاب
 از سقف خانه بدمد.

عشق

بر کوره راه سبز
کرد طلوع
چشمانش دو خورشید
صدایش آواز وحشی در بنا
قامتش جنگل
شانه اش کوه
گیسوانش نسیم و عطر باران
من حیران بر او:
کیست؟
او مترسم بر من:
عشق!

ای عشق
ای بیشتری نام
ای آتش عظیم
تو دوزخی!

بیسواو

زبان پرنده ها را میدانم
گلها در سکوت خویش مرا سهیم میدانند
باد برای من زمزمه های پنهانی دارد
و درخت برگ خاطراتش را برایم میخواند
ولی در نگاه تو چیست ای غریب!
که مرا بیسواو میسازد..

گر نزدیک بیایی

بسوزم

گر دور روی

بمیرم

ای خورشید من!

فاصله نگهدار

بر عاشق زمین خود

رحم دار

قا من سبز بمانم.

خواهش

دیوانه ام دیوانه...آه...

من از زنده گی ترا میخواهم

چون کودکی که از مادرش

میخواهد خورشید را...

صدای تو برای من آشنا
چون صدای باران به گوش درخت است
صدای تو برای من آغاز رویش است
و بهار

صدای تو برای من صدای گنجشکی است
در جستجوی جفتش

صدای تو برای من دعوتی است
که آسمان به زمین گفتش.

بخشایش

ای دوست گمان نمیکردم
زخمی چنین سنگین
بر دل من بکاری
با اینهمه
عطر خونین این غم را
شبانگاه
با اشکهای خود شستم
ناصیح باز با لبخندی در برابرت ظاهر گردم!

نرگس

با عطر گلهای نرگس تو
به خواب رفتم

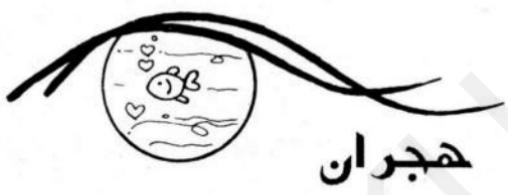
صبح چون با مهر تو سر از خواب گرفتم
گلهای نرگس

چون چندین خورشید عطرآگین
میان ابرهای سپید ابویشمین
بر بالینم

همچنان دیده بیدار داشتند.

ویران

امشب ویرانه ویرانه ویران
مخلوطی از درد و تب
اندیشه و خیال
دلهره و سوال
هیجان
اندوه
ویران
حیران
از بازگویی حال خوبش
امشب ناتوانم ناتوانم ناتوان.

هجران

در نگاه تو دریاچه های سبز جاریست
مرا سبز کن
مرا آب ده
مرا مکذار تشه بمیرم
نگاه من ماهی زرد دریاچه های تو است.

سلطان

هر دیدار تو
همچون هیروین است
که درد مرا تسکین میبخشد
و چون تاثیرش از بین میرود
دردم را ریشه دارتر میکند.

مجنون بید

آویخته ام

با جان ریش

گیسوان سبز

انبوه ، درهم

بر قامت خمیده خویش

و پرنده های کوچک عاشق

به خیال مجنون بید

در گیسوانم لانه میگنند.

بهار

صدای گام های تو
چون صدای گام های باران
تا برمیخیزد
عطر خاک و آب در فضای میسینجد
و بهار با گام های تو بیدار میشود...

زمستان با گیسوان سپید
 و دستان یخزده اش گذشت
 و بهار با گیسوان سبزش
 همه جا عطر گرم شکوفه پاشید
 آری

من رفتم
 و تو آمدی...

آغاز و پایان

نگاهم میکنی
آفتابش میپندارم
سلام میدهی
هستی ام را آغاز میدانم
لبخند میزñی
کلابش میپندارم
خداحافظ میگویی
هستی ام را پایان میدانم.

سپیده میزند از پس کوه
از خدا میخواهم
پرواز پرنده های روز را
سوی چشمت
و گشودن چشمانت را سوی خود
چون طلوع.

کواه

درختی بودم خشکیده و سرد

نگاهت چون آفتابی

(اما نه زرد)

چون آفتابی سبز

بر من جاری گشت

سبز شدم

برگهایم کواه چشمان تو اند.

قدم به قدم

گر تو بهاری

جوانه تو میشوم

گر تو ستاره یی

دباله تو میشوم

گر به تاریکی خواب روی

با تو میروم

گر به فصل روشنی رسی

سایه تو میشوم.

دوشیزه

دوشیزه ام

گل هایم در دستهایم تشهه اند

چون به کودکان مینگرم

با خود میاندیشم:

آه چه شیرینی...

آیا من نیز کودکی خواهم داشت؟

آیا من نیز مادر خواهم شد؟

دستش را

چون ابری کوچک و سپید

در دست بزرگ و سیاه من نهاد

و من به لرزش نهانی سنگ

از وزش نسیم پی بردم!

سیما

کتابچه کوچک ترا

کتابچه کوچک دوران کودکیت را

که به من هدیه داده ای

با محبت میان دستانم

چون دست کودکی گرفتم

و بوسیدم

بویی چون عطر پودر کودکان داشت

من ترا در آن عطر طفلا نه

و صحفات کوچک رنگین

جستم

و ترا همانطور دست نخورده و معصوم

با لبخندی لاله گون

و دلی نرم... نرم همچون موم

باز یافتم.

ای آسمان دور

چون اسیر پرنده ایکه میمیرد در قفس

نا توانم من!

زود

رودیست بزرگ

ندیده ام من

ولی در خواب یا خیال

شنیده ام صدای امواجش

زمزمه دریا دارند...

گویی خواب

لبریز هیجان در پیچ و تابه

گویی آبه

ولی هر آبی را راه به دریایی نیست.

من میروم از دست
 شما دور از من
 گرم بازی
 گرم نشست!

اندوه

قطره های اشک بر گونه هایم میلغزند
چون قطره های باران
بر گلبرگ های شگوفه
گونه هایم شاداب اند
و گلگون
نمیدانند آن ابر سپیدیکه میبارد چنین
چه اندوهی دارد!

دلی چون انار

سرخ لبریز

آویخته بر شاخ سینه ام

درین دل

انار گر هزار دانه دارد

آن هزار دانه تویی

انار گر یکدانه دارد

آن گوهر یکدانه تویی.

دریا

در شب به صدای باران گوش میدهم
در شب میندیشم
به هزاران قطره کوچک تنها
که میسازند دریا را
من همه شب آرزو میکنم باران
من همه شب خواب میبینم دریا...

آین سوی پنجره سبز
 جریین سرخ میان گلدان تنگ
 عطر میباشد
 آن سوی پنجره سبز
 برف سفید افسرده میبارد
 دلتنگ بهارم
 و دانم بهار
 بر پنجره سبز من
 وسوسه شگفتمن میکارد.

نهایی

تیره گی شب
صدای باران
و تو که میان شب و باران دور میشوی
و من که دلم از عظمت یک نهایی
میلرزد...

ترنم باران

در سپیده دم عطرآلود

سبزه ها از خواب بیدار میکند.

ترنم باران

چون صدای پای تست

تو میایی

(میشنوم)

تو میایی

چون باران

باران

باران

و من سبز میگردم

چون جنگل

جنگل

جنگل.

داز

گاه در خواب هایم چون تنها میشوم

نام ترا به فریاد مینشیم

و از صدای خود هراسان بیدار میگردم

آه...

اگر نام ترا کسی شنیده باشد؟

گیسوانم چون خرمی از گندم
 بر پیشانی ام
 پریشان بودند نرم
 تو با دو سنگ آسیاب دستانت
 گندم را فشردی به هم
 کنون که آرد سفید ریخته دارم
 به هر پیچ و خم
 مرا سپیدمو خوانی و روی
 ای آسیابان بی رحم؟

پنجره‌های بازابر

در این روز بارانی
دیدار چه کس را آرزو کنم
در این سکوت سرشار
از ترنم باران
در این عطر خورشید
از تبسم زمین
با دلی آتشین
کدامیں خیال را
در باز پنجره‌های ابر
جستجو کنم؟

شب زنده داری

عشق چنین است؟
عشق همین است؟
دختری که نمیدانست
از تیره گی شام تا روشنایی سحر
چند ستاره راه است،
کنون نیمه شب بیدار
نشسته بر بستر خود
با ستاره ها چشم براه است.

عشق چنین است ای دل!
عشق همین است ای دل!

سایرها

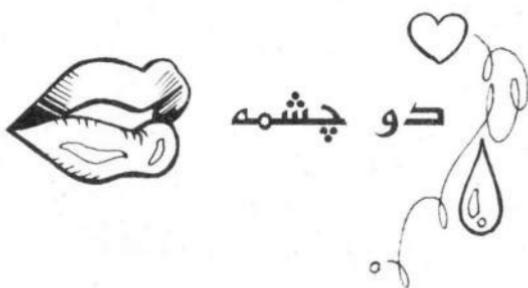
تو خواندی برای من

کنون صدای تو چون سایرها زندانی

در گوش من صدا همی کند

من گوش را قفس نساخته ام

او خود گوش من رها نمیکند!

ای مهریان

که همواره به لبان من گل لبخند هدیه میداری
آیا میدانی
که به من دو چشم نیز بخشیده ای؟

من نیمه شبها با اشک خود
گل لبخند ترا پنهانی آب میدهم
من نام ترا همه شبها به خواب میدهم
ای مهریان
در خوابها از آن من باش!

عطر واپسین

چون میدانم

در جوانی خواهم مرد

پس این عشق آتشین چیست؟

ای نرگس های چیده شده میان دستانم

چون میدانید

بزودی خواهید پژمرد

پس این عطر واپسین چیست؟

بوسه

عطر لیان خود را به کسی سپار
گلسرخ زود پژمرده میگردد...
نسیم گفت.

چون شب به نیمه برسد
و ماه به بلوغ
چون نسیم گلهای سرخ را در آغوش گیرد
و گلهای مدهوش
محبوبه
برای بوسیدن بیا...

نسیم آواز تو

ای آواز خوان
ای پرندۀ شاد
شاخه های سبز
نگاهی بکن
به این غنچه کوچک لال
که از نسیم آواز تو
ناشگفته در شرف ریختن است
و پرواز تو
برایش ییک مردن است.

مهاجرت

خدا حافظ

خدا حافظ

پاییز برگریزان شد دلم

از خدا حافظ پرنده های روان سوی بهاران دیگر

من نشسته در سوگ یاران

و یاران رسیده به یاران دیگر...

غروب

میروی

صورتم را میان دستانم میپوشانم

سر انگشتانم از نوری سرخ

میسوزند

چون قله های کوه

از غروب آفتاب .

برایم تسلی مده
از گریه خود شرمnde ام
برو بی آنکه به من بنگری
نمیخواهم مرا ناتوان بیابی
برو
و برایم فرصتی بخش
تا برای چهره خود
نقابی از سنگ بتراشم.

در دو سوی دنیا

تو غروب میگویی
و من حیرت میکنم
چه این طلوع منست
شاید تو در غربی
من در شرق
که غروب تو طلوع منست.

پرنده برفی من
یادآور لحظه های سردی من
نهایی من
آیا تو بودن با مرا دوست نداشتی؟
تو پرواز کردم
آفتاب ترا آب کرد
و من رطوبت باران را
بر دیده گانم احساس کردم
او...
پرنده ابری من.

کوچه

مرا صدا بزن
مرا صدا بزن
با نوای بلند اشپلاق خویش به کوچه
مرا با خود ببر
مرا با خود ببر
به کوچه های عطرآگین مهر
به میان درختان شاد
میان مردمان ساده
مرا لبریز کن از صدایها، از رنگها، از دردها
مرا زنده کن زنده.

سیزده بدر

خيال سبزه تن تو سبز شد

کنار سبزه تنم

و من اين دو دست سبز را پيوند ميزنم

تا سبز بمانند با هم

لبخند ميزنم.

آبی

ای موج های آبی

تحسیم توفانی

از دیده گان آبی یارم

چون میخزید سوی من

چرا مرا نمیرید با خوبشتن

آخر او هر باری میدید سوی من

مرا میرد به بحری بی ساحل...

آیا ما هیچ عهدی با هم نبسته بودیم؟

زبانش گفت:

نه...

چه هرگز به زبان عهدی نبسته بودیم

اما چشمانش چرا برهم فرو افتاد؟

به کدام زبان؟

برای قلبی

که خود را از آن تو میبیندارد

و ترا از آن خود

چگونه باید فهماند

که تو از آن دیگری؟

ای انگور شیرین
آویخته بر بلندترین شاخ تاک آرزویم!
تو ترش نیستی
دست من گوناه است.

کذشت

گرچه تن سبز مرا

تو هدیه نمودی به خزان

تو نمودی زرد

گرچه قلب مرا

تو دادی به غروب

تو نمودی سرخ

گرچه دستان مرا

تو نمودی رها با باد

تو نمودی سرد

ولی بگذار

بگذار

نام تو نام بهار باشد...

عشق

عشق گر مرا ویران کرد
آباد هم

عشق گر مرا خاموش کرد
فریاد هم

عشق گر مرا غمگین کرد
شاد هم

عشق گر مرا اسیر کرد
آزاد هم!

سرنوشت

چه بخوانم

چه براهم

چه بگریزم

چه بستیزم

تو سرحد تسليم و پایان منی

تو سرنوشت داغ و پنهان منی.

گلسرخ

پرپر

گلسرخی در مسیر باد

همی کرد فریاد

بیدلان را مرگ در جوانی

خوشترا باد

که

پیش شدن هم دل میخواهد!

آبی

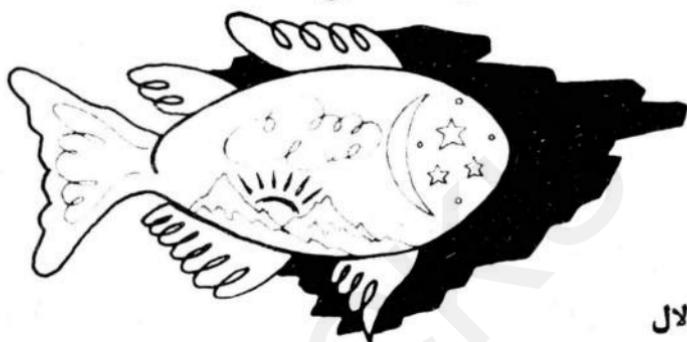
بگذار به چشمان آبی ات نگاه کنم
تا بدانم عمق دریا و آسمان چند است!

چون گریه میکنی
از من رو مگردان

بگذار بدانم چون دریا بر آسمان جاری گردد
چون خواهد بود

بگذار به چشمان آبی ات نگاه کنم
تا بدانم چرا این رنگ را چیز دوست میدارم.

ماهی خیال

آبهای زلال

سبزگون گشت

ماهی خیال

غرق خون گشت

آبی که در آن ماهی مرده است

برای دیدن نه پسندیده است

آبی دیگر باید باورید

ماهی دیگر باید پالید.

مسافر

بی هیچ خداحافظی رفت
و بی هیچ سلامی باز خواهد آمد
کی رفت و کی باز خواهد آمد؟
هیچکس نمیداند
جز این دل دیوانه که میپندارد
مسافری دارد از دیر...

تعییر

من طلوع را خواب دیده ام
و کبوتران سپید را
و آهوان را به دشت
و شترهای خسته
و کوچی های شادمان را که باز میگردند
بر فراز سبزه زاران نورسته
خود را با لباس ملی ام آراسته
خواب دیده ام

ای بیداری!
خواب مرا تعییر صلح کن.

قاب شکسته

شیشه پنجره مرا تو با سنگ شکستی
حال ازین پنجره شکسته
شمالي سرد بر اتاق ذهنم
میورزد
حال تصویر آبی آسمان را
پنجره دلم
قابلی شکسته میگیرد.

بازیچه

میخواهم گریه کنم

قلیم بازیچه فربیسی شده است

قلیم گول خورده است

قلیم صبح کاذب را صبح صادق پنداشته است

قلب تشهه ام باز دنبال سرابی دوینده است

اوه ای قلب نادان!

ناگهانی

ناگهان بر سر راهم پدیدار شد
ناگهان چون گلهای خودروی بهاری
شکفت

ناگهان بر دلم ریخت
چون باران بهاری غافلگیر کننده بود.
به کجا میگریختم؟

زمستان رفته بود
تابستان دور بود
بهار را پذیرفتم
او افسون کننده بود.

برگ سبز

قلب هدیه ایست
که چنان سخاوت بزرگترین سلطان
برگ سبز تحفه درویش" گفته
تقدیم میشود!

خيال

میخواهی به آسمانه ببری
اما اگر واپس به زمینه برگردانی؟
میخواهی لذت پروازم بخشی
اما اگر واپس زمینگیرم سازی؟
باز به بال پرواز بی پرواای کدام پرنده یی بیاوبزم
پرنده خیال من؟!

دریا در دل صدف نمیگنجد
او تنها مرواریدی را حفظ تواند
اما دل من
مروارید خود را گم کرده
و دریایی را در خود جا داده است.

ملامت

کل ابر را باد پرپر کرد

کل ماه را صبح

کل من را تو...

باد را کسی ملامت نمیگند

صبح را نیز

من ترا ملامت چرا کنم!

ترا ای بهار سبز
پرنده سیاه چشمی
از من ربود
بر بال های سپید خود نشانده
و پر گشود
خزان رسیده درخت را فریاد چه سود؟
برگ برگ بیخ زدم خموش و کبود!

بیهوده

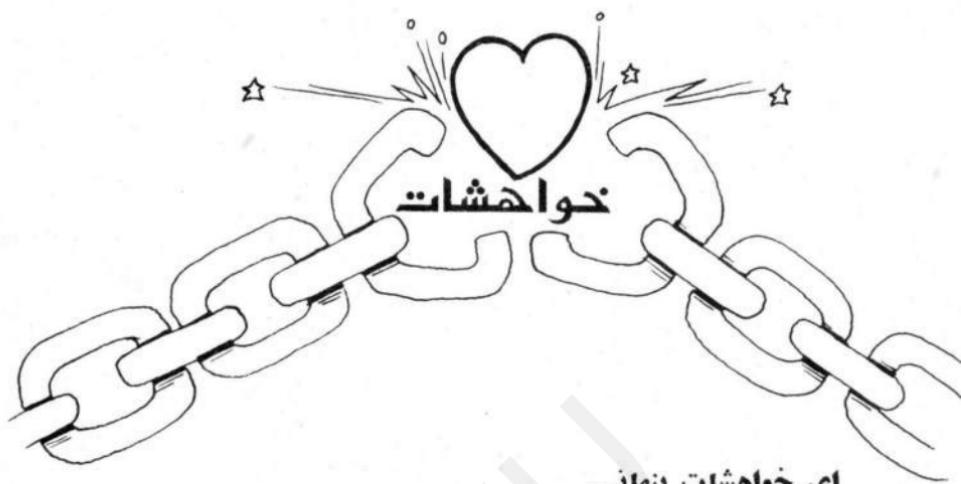
تو زادهء برگهای طلایی خزان بودی
من زادهء برفهای نقره گون زمستان
من با پیوند خود با تو
چه بیهوده میخواستم
بهار بیافرینم!

رنگ آبی تمام شد
و کنون با رنگ سیاه مینویسم
امیدی به پایان رسید
و کنون با امیدی دیگر نفس میگشم.

بیگانه نواز

قلب من در سردی بی امیدی میلرزد
و تو آفتاب امید
به کدامین بهار میبخشی!

ای خواهشات پنهانی

ای خواهشات زندانی

ای خواهشات ساده و رزبا

اما من نوع!

من چون شما اسیرم

ما به سیر یک زنجیر بسته شده ایم

اگر اسیر نبودم

شما آزاد بودید

و اگر من نوع نبودید

من هم اسیر نبودم!

محال

برای کسیکه در بهار است
خران دروغ مینماید
و برای کسیکه در خزان...
بهار امیدی محال!

تو به من گیتار بخشیدی
و من به تو دل خود را هدیه کردم
بسا بر گیتار نواختم
ولی برای من ترانه نخواند
دل من لبیز ترانه بود
ولی بر دل من دست تو گاهی نواخت.

گمراه

آفتایم تو بودی

در نور تو فرق میکردم

راه را از چاه

چون تو غروب کردی

کنون صدها ستاره

صدها کشش

هزار راه

هزار چاه!

بی تو ماندن

دردیست

که بی تو رفتن را

گوارا میسازد...

فاصله

میان من و تو یک گام فاصله بود
و لحظه تردید
یک گام را
فاصله بی ساخت
که با صد گام نمیتوان پیمود.

میخ سرخ

بگذار میخ سرخ گل عشق باشد

بگذار گل های سرخ باغ

بشگفتند

بخندند

ولی ای گلهای زرد

گلهای زرد

گلهای زرد باغ

بیایید ما با هم بگریم

ما با هم بریزیم

گلهای زرد

گلهای درد...

اسکهایم

نمیدانم

چه وقت جاری میگردند

ولی هرآینه پس از دیدار

تصویرم را تر میباشم.

در تو آن نیرویست که مرا دکرگون تواند
با زندگی پوشالی خو میگرفتم
اگر هر بار صدای تو
همچون بادی کاه ها را به هوا نمیکرد
و حقیقت را عریان...

باز عریانم
انگشتان باز مرا متهم خواهند کرد!

آیینه

تو با منی تا آیینه با من است
تو با منی تا به آیینه مینگرم
آیینه با من است تا تو در آنی
تا تو در آیینه یی به آن مینگرم.

روز آشنایی ما
آفتاب بارانک بود
آفتاب تو بودی
باران من
و رنگین کمان دستان ما
که سوی هم دراز شدند.

ما پلی از جوانی و دوستی و دیوانگی
بر فراز دریا ساخته ایم
دریای زنده گی.

بیتاری

فامت تو سپیدار بلندیست

که به شب میگوید

تا به صبح سلام دهد

و دیده گان تو سپیده زار بیداری اند

من تا ابد بیدار خواهم ماند

اگر دیده گان تو تا به ابد گشوده باشد

و پرنده گان با طلوع صدای تو پرواز میکنند...

مفهوم

به تو آن دیشیدن

و گریستن

و نوشتن

شاید بیهوده است

ولی زنده کی مرا مفهوم میبخشد.

خاموش

نام تو ورد زبان منست

اما زبان

اسیر لیان خاموشیست

که نمیگذارد

این زمزمه به دست باد رسدا!

خرمن یاد

کشتزار رسیده از مهر
چه بی رحمانه درو شد
اما خرمن یاد
خوشی نیست
که بتوان به دست باد سپرد...

انفجار

آیا قلب من آنچنان کوچک است
و مهر تو آنچنان بزرگ
که قلب من از درد منفجر گردد؟

کوچی

من از دشت می‌امدم

تو زاده ابر بودی

باران بارید

دلهای ما هم با هم

چون آفتاب ابرها را راند

و باد آنها را به کناره های دور خواند

تو رفتی

و زنده گی من چشمی یافت.

قلب خود را برای تو هدیه دادم
ولی برایت ارزشی نداشت
کنون چه را برایت هدیه دهم؟
دیگر هیچ چیزی برای خودم ارزشی ندارد!

حاطره های سبز

باران بارید

حاطره های زود

سبز شدند.

آه چگونه از یاد برده بودم؟

چگونه از یاد بوده بودم؟

تا بار دیگر هم از یاد ببرم!

سبز

اما چه دردناک!

همه میدانند که من زرد شده بودم

و این سبزی

جز یادی از آن بهار سبز نیست!

نام او

درخت سیب من

تو نام او را به شکوفه های خود گفته ای؟

او همچ سوال ساده لوحانه یی....

اگر نمیگفتی چگونه شگفته اند!

برو ...

برو

ولی راه برگشت را میند

برو

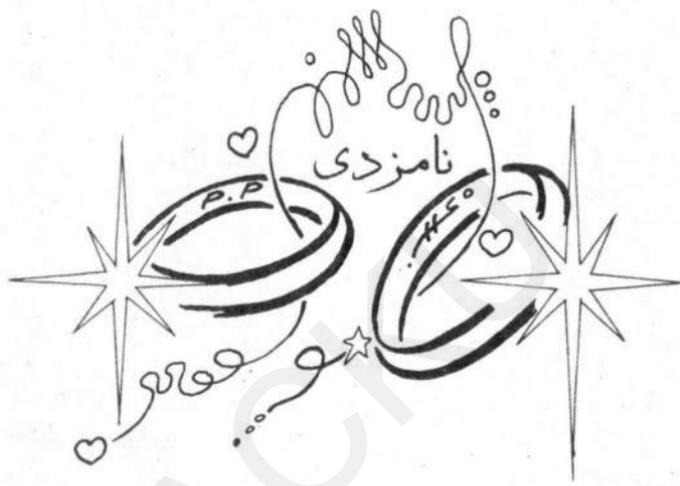
ولی مرا از یاد میر

برو

ولی الوداع مگو

برو

ولی واپس بیا.

حلقه یی از نور خورشید
چون تایید
دور شاخ سبز انگشتش

شاد

او را اسیر نمود
و مرا آزاد!

داستان کهنه

من به تو میندیشم
تو به او
او به دیگری...
این داستان کهنه ایست
چون شراب غصه ایست
که هر چه کهنه تر میگردد
بیشتر مستی میبخشد.

تو مشکل بزرگ زنده گانی منی
که هر چند عیکوشم حل کنم ترا
مشکل تو میشوی.

بحری در سینه

برایم میگویی

آرام باش

ولی اگر بحری در سینه داشته باشی

و سینه را تنگ بیابی

تو چه خواهی کرد ای دوست!

صف قلبم را برای کسی گشوده نمیتوانم
تو در آن چون مروارید میدرخسی
میترسم تو از من بربايند...

شروع

خود را غریب میگویی
مگر عشق من به تو
و قلب من که به اختیار نست
برایت ارزشی ندارد؟

مروارید نگاه

پلک های بسته چشمان ترا

با بوسه باز میکنم

پلک های تو صدف های دریایی اند

تا باز میشوند

مروارید های غلطان نگاهت

آغاز میشوند.

همه خوبی ها در دست تو

دستت را سوی من دراز کردي
همه خوبی ها در دستت نهفته بود
لبخند زدی
همه گلها شگفتند
سوی من دیدی
همه جهان در خشیدن گرفت
اوہ
ای سخاوت فصل های درو
از پیش من هرو.

چشمان تو آفتاب
پلکهای تو ابر
مژگان تو شب

به کناری بزن ابر را
از هم بگشا شب را
قا بر من آفتاب جاری گردد...

لبخند

وقتی لبخند میزندی

لبخند تو به سان جلوه آفتاب در آینه آب است

و میان ایندو

خیال رنگین کمان عشق

جلوه گر به سان سراب است.

بازگشت

شگفته چون گل مهتاب
روی ترا به آب میینم
ای رفته از پیش من چون باد
بازگشت ترا به خواب میینم.

انتظار

چه دیر شد ترا فدیده ام

کنون میدانم

درخت تمام فصل خزان

چه دردی میکشد

تا دیدار بهار...

سیب پخته

دلتنگم و سخنی کافیست

تا به گریه بیفتم

تبی زرد سبزی تنم را سرخ میگرداند

عطروی در فضاست

سیب ها پخته شده اند

سیب ها پخته شده اند

و هیچ پسر شیطانی

از کتاره بلند باع

به اینسو نمیرد

تا سیب را چیند...

کروس

در کنارت ایستاده ام
و از خوشبختی میلردم
بسان درختی گنار برگه آب
خود را در تو میباشم
باری در خود بنگر
چسان سبز و پریوار در تو میتابم.

قلب من چنان ترا به باور نشسته است
که عابدی معبدی را
درین معبد شمال شک نمیپیچد
درین معبد گل امید نمیریزد
معبد من شعله دان ایمان است
ایمان من نمیمیرد!

پرسش

از من میپرسند
تو ماہی طلایی آبهای منی؟
(ای غرق شده در تو من)
ماهی چیست؟
تو خود تمامی دریای منی!

شب

در خم کوچه

بیقرار هم ایستاده بودیم

دستان مرا در دست محکم گرفته بودی

شاید به گمان اینکه از شب نهار اسم

اما من هر اسان دستان تو بودم

با اینهمه عبور شب پر کی از فراز سر ما

کافی بود

تا خود را در آغوشت بیندارم!

غريق

ياد تو در من موج ميگردد
موج تو خاطره ميشود
خاطره تو خيزابه ميشود
خيزابه تو...

آه

آخر تو مرا غرق خواهی نمود
ای دوست!

ابد

قلب من

آن حجم بلورین عظیمیست

که میشکند تا به ابد

تا آسمان تهی

لبریز ستاره گردد...

باور کن!

او آمده

او آمده

تکرار گنان به قلب خزان زده ام

چنین میگویم

و چون ابر بهار اشک میریزم...

امید

ستاره بی است
که بر اعماق شب نورافشانی می‌گند
تا این ستاره است
خود را اسیر ظلمت نخواهم یافت!

سکوت عطر آلود

با من از خزان

از مرگ برگها

از سفر پونده گان مهاجر

از درد و جدایی

سخن مگو

بگذار در سکوت عطر آلود تو ای مهربان!

گمان برم

دوستی ما پایدار است

و بهار جاویدان...

آفتاب را آتش زدن چه سود؟

قلب شاعر را شکستن چه سود؟

آفتاب خود سراپا شعله است

قلب شاعر خود شکسته است!

آشنا

کاش ترا نمیشناخته
کاش هرگز برای شناسایی تو نمیکوشیدم
چه عاقبت ما جدایی بود
نامشناخته از کنار هم گذشتن
آسان است
ولی شناخته...
چه مشکل!

فرشته

از من ونجید و رفت
اندیشیدم به کجا
به دشت یا جنگل یا دریا؟
اما او فرشته بود
و جز آسمان پناهی نداشت.

عاشقان

عاشقان جهان!

دستان تنهای خود بهم دهید

دلهای شکسته خود بهم پیوند زنید

ما دلی دیگر

دنیای دیگر میسازیم.

پرواز

به من مگو

به من مگو پرواز ممکن نیست

برای من آسمان دیده گافت را

بگشا

به بال نگاه من بدوز

بال نگاه

من پرواز میکنم...

به ستاره ایکه همنام تو بود

گفتم

تمام شد!

ستاره فرو ریخت

شہاب کشت

هر پایانی آغاز دیگریست.

سبزه نام

نام تو بر دلم چشمه بود
نام ترا چونان آبی ذلال

جاری ساختم

بر جوی خشک زبانم

سبز شدم

نام تو سبزه بود.

وقتی یاد تو آندیشه مرا روشن میکند

وقتی مهر تو چنان موجی عظیم

قلبم را در بر میگیرد

وقتی باز خود را در برابرت ناتوان میابم

به حقیقت عشقم ایمان میاورم.

بی تو

بی تو زیستن آسان است

اگر بخواهم

مشکل اینست

نمیخواهم!

گفتند

میایی...

آه چه حالی شدم

لحظات انتظار همچون طنابی

دور گلویم

حلقه شدند

اما طناب وقتی کشیده شد

که تو نیامدی!

لـج

گفتیم

بـیا

رفـت!

هـر حـرـفـی رـا بـرـعـکـسـ مـیـکـرـد

و من شـهـامـتـ اـینـرا نـداـشـتم

بـگـوـیـم

بـروـ

تا بـیـایـدـ...

قلب من به آرامی درد میکشد
چون صدفی در ته دریا
که جریان آرام آب را
در آغوش خالی از مروارید خود
احساس کند.

کامل

تو سرکش و بلند و مغوروی

تو موجی

تو کوهی

تو جنگلی

تو غیر منی

من پیوست توام

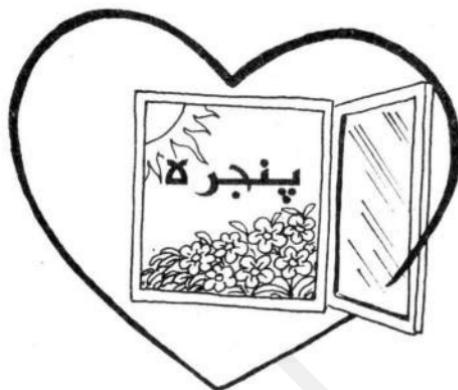
قطره ام

سنگم

تک درختم

من عضوم

تو وجودی...

از پس دیوار بلند
نمیتوان باغ پرگل و مرسل را
دید.

ای مهربان
که از پس دیوار جسم
میخواهی باغ روحه را به تماشا
بنیشینی
ممکن نیست
مگر اینکه پنجره قلب را
بر پنجره قلبم بگشایی!

زمین

با حرکات موزون دستنام
نسیم آمد به پرواز
آورد ابر را
با آن گریستم
و کلنج ها به آغوش من باز گشند...

ای خوب چشمانت

به چشم‌انم دوز

بهار نگاهت

از بهار نگاهم بر مدورز

چون از بهار میگویی

چشمانت نیز از بهار میگویند

و چون از پاییز

چشمانت همچنان از بهار...

خيال

کسی از پس غبار پنجره ها عبور کرد

شاید تو بودی

شاید خیال تو بود.

کسی غبار را از چشم پنجره ها دور کرد

کسی دلم را اسیر دست نور کرد

شاید تو بودی

شاید خیال تو بود!

شکسته بودم

پیوند دادی تو

گریسته بودم

لبخند دادی تو

مرا با تو پیوندیست میان اشک و لبخند

چون رنگین گمانی

میان باران و آفتاب.

رسوا

رسوا شده ام

از نخستین باری که ترا دیده ام

از تو گفته ام

با انسان و برگ و باد

پرندۀ و گل و آب

گوهر نیستی که در صدف سینه نگهدارمت

آفتابی

و پنهان نتوانم.

بی تو

نام تو بی نام من

بلند آوازه قصه ایست

نام من بی نام تو

چه کهنه غصه ایست.

تجربه

تا بیدل نشوی از دل نتوانی گفت
تا به آینه نگری نمیدانی تصویر چیست!

دل من - سرزمین کوچک است
که با آبادی یک احانه سپید

شار میگردد

که با یک تبرک سیر تخفم درویش

سیر میشود

که با شکفتن یک گل

بهار میگردد

بازگشت

تا بهار چشم آمدیم
آندم که گشاده بود

به یک نفس

دلشکسته به دیار خود ره زدیم
به قرنی

آندم که بسته شد چشم تو!

نامه

از گذشته ام میپرسی ای دوست؟
اووه...

هیچگاه بر زخم های کهنه دست مگذار
میادا تازه باشند!

ماندنی

آنکه ریشه دارد
بال اندیشه دارد
ترا درخت وار
ایا پرپنده رنگین افق های نو
دوست میدارم.

آدمک برفی

در زمستان بی مهوری های زمان یخ بسته ام
آدمک برفی گشته ام
با من سرد باش
و از گرمی ای آفتاب جانتاب بهاری
بگذر
ورنه آب میگردم.

باغبان

دستش را چون دست نسیم
بو پشت من نهاد
پشت من چون شاخه پربار درخت
بر پایش خم شد.

خزان در دستهای شوریده، چنار
تلاوتگر آیه های رنگ بود
برگ پنجه های سبز زود باور
به امید باغ های سرخ و سبزتر
از بند های سرد درخت میر میدندند
و به باد رهگذر
شال پاره پاره رنگ رنگ
می خشیدند...

بیگانه

زمستان سختی بود

اما نه لرزیدم

چه دلم به امید بهاری گرم بود

چون تو ای بهارم

بیگانه آمدی

بر خویش لرزیدم

و از خویش پرسیدم

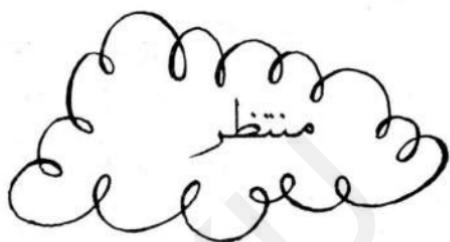
بهار آشنای من کو؟

صدای سرد تو
پرنده های امید مرا
گویزان کرد
شکایتی نمیبود
اگر...
از اول گرم سخن نمیگفتی.

بیخودی

آرام به زیایی بهار در برابر ایستاد
نارام به شوری موج در من نگریست
بیخود بودم و تا به خویش آمدم
بهار رفته بود
موج مرده بود.

منتظر من بودی ای دشت پر لاله؟
منتظر من نباش
چه من چون ابر بهار
گاه با رحمدلی میبارم
و گاه با بیرحمی خنده کنان میگذرم!

محال

شاید بتوان خود را

در آینه که نمایانگر تصویر دیگریست
دید

شاید بتوان خود را

در سرودی که برای دلفریب دیگریست
یافت

اما نمیتوان روح را دزدید

و قلبش را به سوی خود خواند!

عاشق

برگ سبز را نباید در سایه نگهداشت

برگ سبز است

و سبزی خود را به آفتاب مدبون

برگ در سایه رنگ میبارد...

در آفتاب دستانت پرورش یافتم

و در سایه پایت جان میسپارم.

نفس های شیطانی

چون تو کسی به روح من نزدیک نبوده است
من نفس های شیطانی ترا
بر پنهانی ترین عواطف فرشته خوی خود
احساس میکنم.

مهربانی

وقتی نگاهت را سوی من میدوزی
با تاری ابریشمین
بر حیری شفاف رویاهايم

گل میدوزی

رویاهاي حریری ام
سرپا گل گشته اند
سرپا عطر

اما تار ابریشمی نگاه ترا
پایانی نیست

گل سر گل میدوزد
دل من به باغ میسوزد
او را چنین بهار مهربانی نیست.

ناز پروردۀ

دلم میخواست

دستان سیاه شده از کار ترا

میان دستانم

میفسردم

تا خطوط کف دست رنجیده تو

بر سرنوشت کف دست بی آبله من

نقش میبست.

میدانی

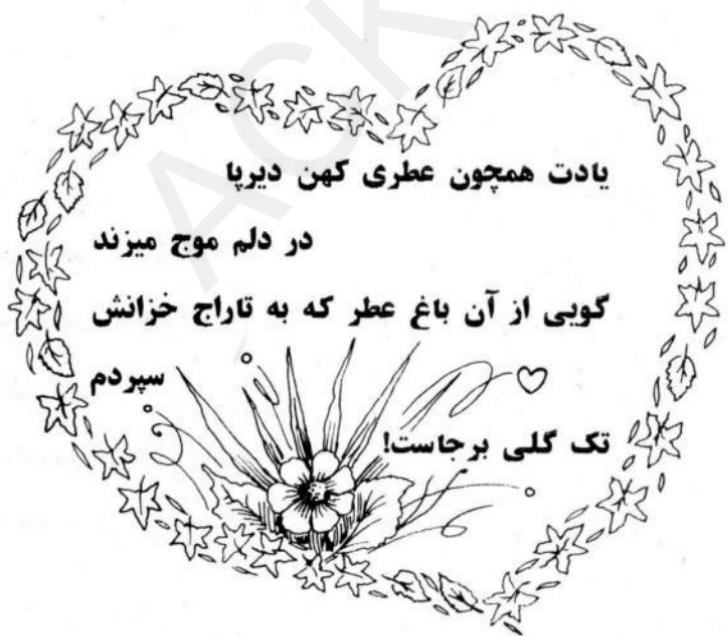
اگر آرزو ستاره آسمان گردد
و آسمان دورتر از آن
و دست من کوتاه تر از این
من زنده خواهم ماند
تا آنکه آسمان نزدیک
دست من دراز
و ستاره هیچ!

ویران

خشت را بر خشت نهاد
خواست برایم خانه بی بسارد
که تهداب آن ویرانه خانه اش بود
خشت ها را برهم زدم
آباد رفت و من ...
ویران گریستم.

عطر یاد تو

یادت همچون عطری کهن دیرپا

در دلم موج میزند

گویی از آن باغ عطر که به قاراج خزانش

سپردم

تک گلی بر جاست!

بی نیاز

کنار پنجره خزان دیده ام
برگهای امید مرده ام را گریه میکنم
آنسوی پنجره
بهار آسوده میگذرد
و درخت بیخبر از اندوه من جوانه میزند.

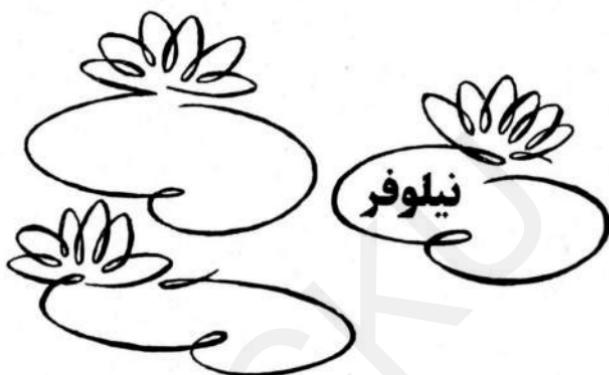
تو از نخستین نگاه برایم آشنا بودی
و آن نخستین حرف
و آن نخستین گل
هیچکدام برایم بیگانه نبودند.

کسانی اند که در نخستین دیدار
بیگانه

و کسانی که بعد از عمری
بیگانه.

آگاهی

گنج او لبریز درد است
و درد او گنج
که بی درد بودم مگر
که در گنج او گشودم؟
کنون حیران این گنجم
آه سراپا رنجم.

تو به گلی در مرداب میمانی
دست من برای چیدن تو کو تا هست
و اگر پای به پیش بگذارم
آلوده خواهم شد.

هشدار

این موی سفید در شب گیسوان من
چون آن بُرگ زرد
در چهره سبز درخت
هشداری از خزان دارد.

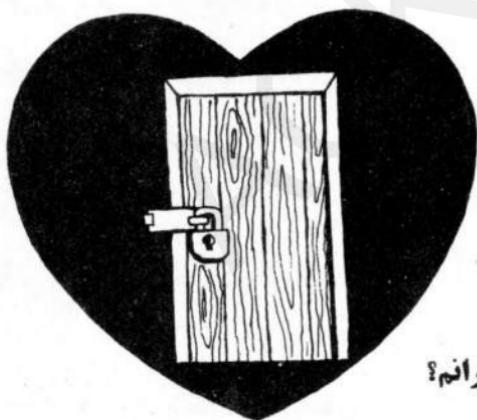

سبزه های بسیاری را لگد نموده بودم
اما سبزه تن تو
در برابر ایستاد و چنار شد.
هر که ایستاده گشت زیر پا نشد
و هر که خم شد
آزادی از جهان کم شد.

مداوأ

آه از جادوی چشمانت
نگاهت که با خنجری سرخ دلم را دریده بود
چسان با مرهمی سبز
زخم را بهار کرد!

پرده نشین

ترا به نام بخوانم؟
پرده ز پیش روی خود بروانم؟
راز ذخم آلود بسته به!

امید

آرزو هایم زنده میگردد
نیروی من بی پایان است
به من آب مده
به من نان مده
باز هم چون درختی در دشت
رشد میکنم
ویشه هایم از چشممه آرزوهايم
سیراب میشوند
امید هایم آفتاب میشوند.

من چون علف به بوی باران سبز میشوم
 ای مسافری که برایم بقچه خواب های سبز سوغات آورده ای
 تو عطر باران داری
 تو نشانی از دیار بهاران داری
 ورنه من چنین خواب باغ های سرخ و سبز نمیدیدم!

مهربانی

مهربانی گلیست

که همواره گمان میگردم

در من میروید

اما زمستانی آمد

آنچنان سخت

که گل مهربانی را بخ زد

بهار شادمانی خواهد بود یا نی؟

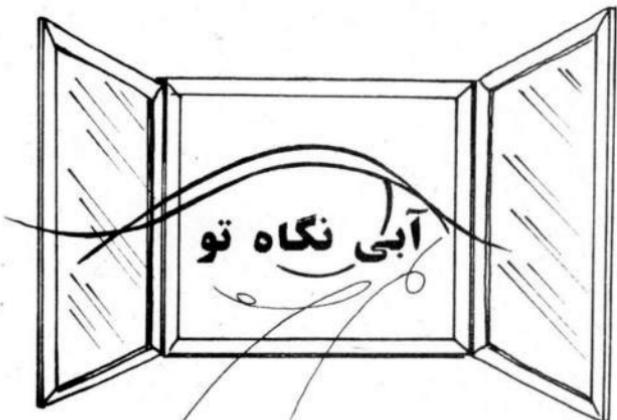
گل مهربانی خواهد بود یا نی؟

قلیم را بهاران
 در باران های نوروزی
 شستشو میدهم
 تا از کینه پاک گردد
 و از مهر شگفتنه
 گلسرخ قلیم را بدینسان از مرداب زهرآگین دنیا
 عبور میدهم.

اشپلاق

وسط روز
در بازار هیاهو
که از ازدحام مردم
جای پای ماندن نبود
صدای اشپلاقی ناشناس
مرا به باغ سبزی کشاند
میان شگوفه های آلو
که اشپلاق او
مرا به گوشه های خلوت پا نخورده
میخواند...

چوکات تنگ پنجره

بیهوده میکوشد آبی آسمان را در خود جا دهد

ولی تا پنجره را میگشایی

آسمان با تمامی لطف خود

سرازیر میگردد.

نگاه تو نیز چنین است

چشمانت بیهوده میکوشند آنرا چوکات گیرند

ولی تا پلک بالا میکنی

نگاهت با تمامی وسعت روح خود

جاری میگردد

و مرا لبریز میکند.

آتشفشن

در هجرت او

که دل من چون کوه

اندوه را

پنهان مینمود

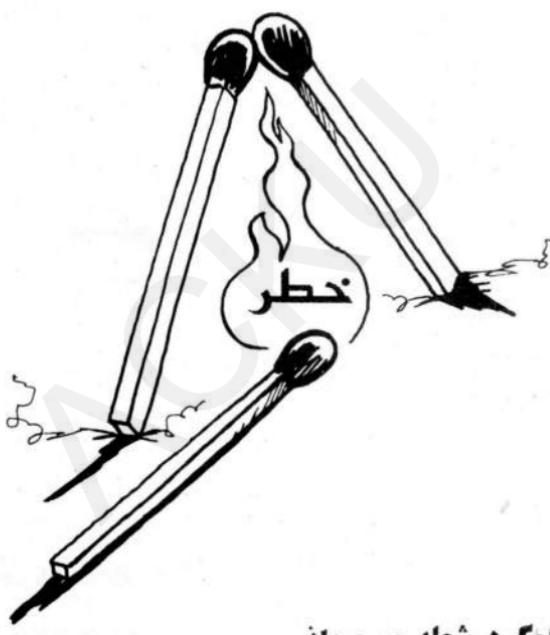
تو با دل داغدار بشگفته چون لاله خویش

مرا یکی بیهوده قصه میخواندی

بیگانه با غصه میخواندی

و من ...

اوه ای بیخبر از هسته آتشفشن من!

تو به کوکرد شعله ور میمانی
من به پنهان آغشته به تیل
بر ما دوری و دوستی باید!

نمکی بر زخم

برایم مهربانی را تصویر کرد
چون باعی خزان دیده
که برایش برگ سبزی بکشند
اشک به چشم‌مانم آمد...

برای خواهر زاده ام

منتظر صدای گام های کوچک تو هستم
که چون قطرات باران
بر سینه برگ
بر قلب من دلنشیں است.

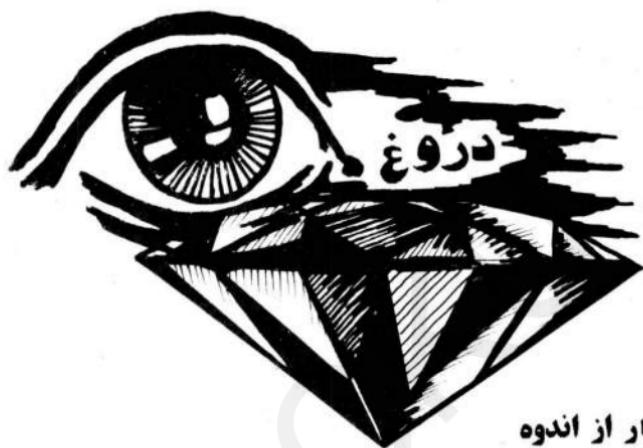

ذاغ را که سیاهست
و لباس عزا میپوشد
و در سرمای زمستان میگوشد
تصویر پرنده فراموش ذهن انسان نگردد
با آمدن بهار
چه آسان از یاد میبریم
و با بال پرنده های شاد میبریم
و از یاد میبریم
که در شادی همه (عام) میایند
و در غم فقط (خاص) میپایند...

بی پناه

ابر سر بر شانه کوه نهاده بود
گریه میکرد

سرم سنگین از باران
در آرزوی شانه یی استوار
به خالی بی پایان
خنده میکرد.

وقتی سرشار از آندوه
 به تو دروغ گفتم
 سر برداشتی و صداقت نگاه الماسی ات
 شیشه های دروغ را درز داد و شکست
 چیزی میان من و تو گسست
 شاید رشته، صفا بود
 شرم این درد ما را از هم دور میسازد.

مرا که با برگی
با قطره آبی
با لبخندی
بهار بودم
با به رخ کشیدن
جنگل
دریا
و شادمانی ها
خران کردند!

بی خبر

آمدی

پیش از آنکه سلامی بگویمت
گذشتی

آمدی

پیش از آنکه کلامی بگویمت
رفتی

مگر لبخند بهاری

که اینسان بیخبر از گریه، خزان؟

رستاخیز

من نمیدانم باران چگونه میباشد
و سبزه ها چگونه سبز میگردند
من فقط میبینم تو میابی
و من میشگم.

انسان

همیشه چون ابر است
از یاد میبریم که آفتاب پس ابر است
چون لبخند بعد اشک.
باران را بپذیر
چه لبخند تو به تنها بی
نمیتواند رنگین کمان صورت انسان بسازد!

چه دردی

کور نیستم ولی نمیبینم

در زنده گی با دو چشم باز او را در جستجو بودم

و تا یافتم

در یافتیم

که حق دیدن ندارم!

جانباز

کشت و خنده
خونم به قربان خنده ات
چرا از پشت زخم زدی؟
من سینه را برایت برهنه کرده بودم!

محیط

به من میگویند

تو بزرگی

تو در محیط نمیگنجی

کوچک شو!

ای کاش به محیط میگفتند

تو کوچکی

در تو راستی نمیگنجد

بزرگ شو!

زن افغان

گلی که سنگ شد

منم

نازکتر از گل بودم

و میترسم

سخنتر از سنگ گردم.

پرواز

در خوابهایم پرواز میکنم
و ناباور به خویش مینگرم
چون پرواز پرنده بی فراز دریاچه
آیا پرنده های اسیر نیز
چنین خواب میشنند؟

امروز بیمار من لبخند زد

امروز بیمار من قاشقی آب خورد

امروز بیمار من دست خود را بلند کرد

امروز بیمار من توانست بگوید

مادر...

خوشبخت

خوشبخت چون درختی بازور.

ممکن

ناممکن!

چه واژه، تلخی...

من آنرا باور نمیکنم.

مگر در قلب تو نیرو نیست؟

مگر بر دست من عشق نمیدرخشد؟

مگر این واژه سخت را

نمیتوان کرد نرم؟

مگر این واژه غمگین را

نمیتوان پوشاند جامده شاد ممکن؟

ناممکن...

چه واژه، ممکنی!

درخت مهر

درختی
شاخه هایش مهر
برگهایش آینه
میوه هایش درد
در چنین درختی
کدامیں پرندۀ عشق است
که نخواهد آشیان گیرد؟!

سکوت

چیزی نمیگویم

تو از سکوت من خسته شده ای
و من از غوغای درون خویش کر گشته ام.

من دیگر پری رویاهای تو نیستم
دیدار زیبایی ام

که همچون گلی بی آب در آفتاب پژمرد
ترا که زمانی آنرا دوست میداشتی
آزدهه میکند

آنچه به گریه ام و امیدارد
انصاف بیدریغ منست
که هنگام نگریستن به خود
به تو حق میدهم!

آشکارا

چه بگویم؟
نمیگوینم!

درد و اندوه قصه بی نیست که بتوان گفت
و غصه بی نیست که بتوان نهفت

چه بپوشم؟
نمیپوشم!

تبرداران

نهال کوچک عشق را که بر دل کاشتم
کنون تناور درختی گشته
و شاخه ها و برگها و میوه هایش
بر دستها و چشم ها و دهنم
آشکار میگرددند.

بهاران میابند

سرما پا عشقم

سرما دردم

و درخت را پنهان نتوانم...

تبرداران میابند!

جوانی

میخواهم برقصرم

شاد باشم

بخندم

و ترا دوست بدارم

آیا من تقاضا کننده گستاخی هستم

و یا این صرف شعله های پاک و ساده خواهش جوانیست؟

برای خواهرم

ای آفتاب سبز

ای چشم بهاری

با آشعة همه مهر و زیبایی

کجا بی؟

که برگهای دلم یکایک از دوری تو زرد میگرددند

ای که آفتاب های همه عالم

در برابر آفتاب چشمانست سرد میگرددند!

افکارمن پوچانه های رنگین
که من همواره از یاد میبرم
تارشانرا در دست محکم گیرم
در آبی آسمان
با ابرها همراه میشوند...

افکارم را در قطره های باران
و رنگ گلها
باز میشناسم...

نامید

چون مرا دیدی
چگونه از بیماری و مرگ خود سخن راندی
چگونه جان مرا نادیده انگاشتی
و زنده گانیش را بیهوده
مگر نه اینکه اکنون جان تو جان منست؟
ای خدا چگونه مرگ جانم را میخواهد!

مسافر

صدای طیاره ها
خانه ام را پرغوغا میکند
صدای آمدن شان
امید بشارتیست
که شاید میان آن صد بیگانه
یکی هم آشنای من باشد!

بی پایان

بی پایان من!

هر بار که چون برگ زردی از گفت میریزم

با خویش میگریم

تمام شد

و هر بار که چون لاله سرخی از دامانت میرویم

میخندم

هنوز در آغازم!

درخت

کفتی من تغییر کرده ام؟
شاید چشمان تو تغییر کرده
من چون درختم
درخت همواره درخت است
و فصل هاست که با چشمان گوناگون خویش
به درخت برگ و شگوفه میدهند
فراوان میوه پخته میدهند
و باز برهنه میگنند
و باز جوانه میدهند
و درخت درخت است
همواره درخت است!

غورو

آرام

نگاهت از پس کوه های مهربان شرق

طلوع میکند

و خرامان

پس بحرهای غرور غرب

غروب!

گفتی

فراموش کن.

ای دوست فراموش نمیکنم

آتش افروخته تو را حاموش نمیکنم

تو برو آرام

و فراموش کن خودت

شعله عمر مرا حاموش کن خودت.

ای نگاه نیاز نوشت نمیکنم

ای پوزش گناه گوشت نمیکنم!

بیدردی

پنجره های دلم را گشودم
آفتاب تسلی پس ابرها پنهان بود
و پرندۀ زخم بیهوده آواز درد را
به گوش سپیدارهای شب ندیده میخواند...

احترام

مرا ملکه خواند
 و بر تخت دروغینم نشاند
 تاج ساده خوشبختی را که بر فراز دلم میدرخشد
 از من گرفت
 و تاج دروغینی بر فراز سرم نهاد
 آنگاه به جای سرود عشق و زندگی برای دلم
 تعظیمی به مقام نمود
 و رفت!

نفس بهار

ای نفس بهار ای مسیحا نفس
آمدی

در رگ شاخ خزاندیده درخت
چه غوغاست؟
میدانم!

در رگ دست و دل من نیز چنانست!
از دل بهار میایم
از دل خاک و انتظار میایم.

دل خوشی

کاش نمی آمدی

چه مرا دلخوشی انتظاری بود

و با آمدن

نامیدی مطلق شد.

بی تو

بی تو مرگ و حشمتی ندارد
این زنده گیست
که مرا بی تو میترساند!

تصور آمدنت

مرا سبز میکرد

گمان میکردم چون خود بیایی

سرپا گل خواهم کرد

ولی افسوس که آمدنت

سرمای زمستان آورد

فصل ریختن برگ آمید

ابرهای تیره غم و اندوه باران آورد

نامت بهار بود

و دستت خزان!

نگاه و صدا

زیان نگاه
و زیان صدا را
با تمامی ذرات دلم میدانم.
نگاهت با من چی گفت؟
و صدایت برخلاف حرفهایت به من چی فهماند؟
اوه... از آن لحظه است که دیگر به کلمات اعتمادی ندارم
و صرف به صداقت نگاه
و گرمی صدا
پایینندم.

شیطان

درون دوزخی داشت
و خود را شیطان مینامید
چون در بهشت آغوشم پناه یافت
دریافت که نام نخستینش
فرشته بود!

شهادت

بگذار صداقت خونم

شهادت عشقم باشد

هر چند اگر خونم نریزد

زنده خاک شدم

نیز شهادتیست پاک شدم را...

حرفی با تصویرت

چراغان خانه ها را میخواستی

به چشم های تو

تمام چراغ های دلم را هدیه میگردم

من

چراغان خانه ها را میخواستی

تو

چراغ های آسمان خراش های شهر بیگانه

به قدر دو نی نی چشمانم

به دلت روشنایی میبخشد کنون؟

عمر باز آمده

گفتی آمده ای
تا واپس روی؟
ای عمر باز آمده
شیوه گرم نیست
که چون زنده کنی
باز گشی!

عید

دیدار تو عید است
هدیه‌ء امید است
روزهای سبید است

چون ترا دیده ام
دیگر چه بگویم جز لبخند
دیگر چه ببینم جز پیوند!

وقت دیدار

دربین بهار

شرم گلهای انار را در خود باز میابیم

بعد از اینهمه انتظار

وقت دیدار

نمیدانم چه بگویم؟

حتی به طرز نگاه و لبخند خوبش نیز مشوشم

این تغییر قازه را

چگونه پذیرم

که خود را در آن گم نکنم؟

دستهایت سپیده دمیست
 که تا بر کشزار تن من طلوع میکند
 تیره گی و درد میرود از یاد
 ایکاش در دستان منهم دارویی بود
 قا بیماری را چون برگ زردی
 از شاخصار سبز وجودت میداد برباد...

تهداب

تو تهداب خانه بی

تا هستی

امید آبادی دیوار ها است

اگر نباشی

دیوار های آباد شده هم فرو میریزند.

در برابر تو نه سنگیست
 نه ابری تیره
 نه جسمی سرد
 در برابر تو من
 موجود زنده ایکه نمیخواهد به او چنان نگویسته شود
 که به دیواری بی پنجه!

اگر ...

چون رفتی
میدانستم برمیگردی
و آرامش دلم برای لحظاتی هم
برهم نخورد
کنون که آمده ای
چون کسیکه تازه چشم بگشاید
و بداند که از سقوط در پرتگاهی هولناک
نجات یافته است،
میگریم
و بی تابانه از خوبیش میپرسیم
اگر او نمی آمد
اوه... اگر او نمی آمد؟

افسردۀ

تا گفتی به من ضرورت نداری
تهی شدم
به وسعت دشتی خشک
از سبز
از آب
و از هر آنچه که عطری از حیات دارد...
ضرورتی اگر نباشد زمین را به آفتاب
آفتاب خواهد افسردا!

بند ماهیپر

نقرهء خام بر فیروزهء سیال ...

دل دریاچه از چشم خورشید

ستاره باران بود

دل من از یاد تو

بوسه باران...

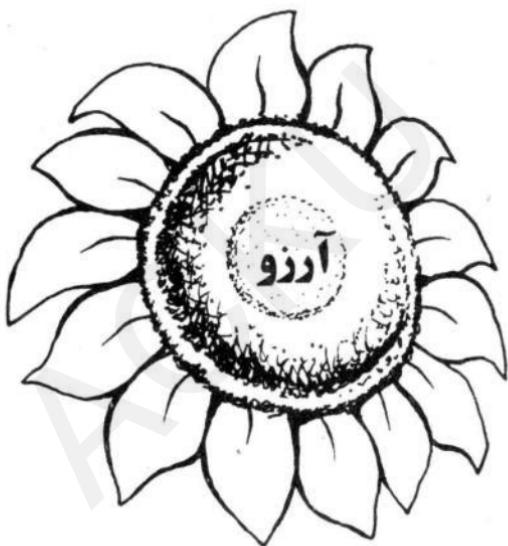
پرنده های زخمی

کَرْجَل

آب را از درخت گرفتند
تفنگ کاشتند
و خون دادند.
باران گلوه بارید
و پرنده دلی نمанд که سوراخ نشد!

زمین عشق ما

باران بی آفتاب چیزی نیست
مکرآبی که خاک را گل میکند
گریه میکنم
گریه میکنم
بی آنکه گلی بروید
اگر آفتاب لبخندت با من میبود
بهار رنگین کمان میشد
باغی سبز در دل کوهکشان میشد
زمین عشق ما بهشت جاویدان میشد.

هیچکس به آسمان چون خورشید نزدیک نیست

میخواهم کل خورشید باشم

در آبی دیده گان تو!

از پس ویترین

آن روزها

مهربانی اش

چون نور خورشید

و آب دریا

رایگان بود.

بوسه های خورشیدی

و نوازش های دریایی اش

تکت قیمتی نخورده بود.

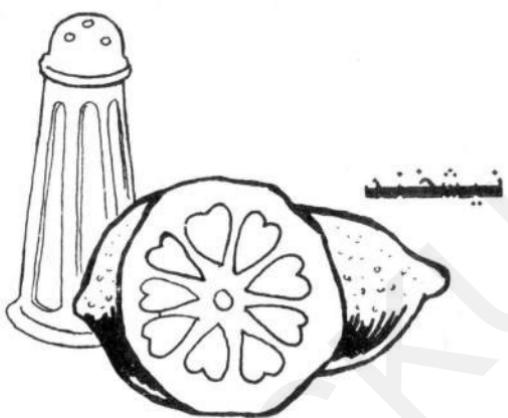
این روزها

چون اشیای مصنوعی مغازه های لوگس

گران شده است.

من هم او را از پس ویترین مینگرم

و میگذرم!

مهربان است

و چون از پشت خنجرم کهیزند

موهمی از نمک نیز

بو ذخمم میگذاردا!

کار شبانه

ای صدایت نوای گنجشکان با مدادی
مگر آفتابی
که شام میروی
و سپیده دم باز میابی!؟

بی تو

میروی

و چون گوش میدهم

از خانه بی تو

چون صدفی بی مروارید

صدای باد میايد...

موج ها

زخم میزند و مرهم میگذارد

پیغمبر

از بس شکسته ام و باز بهم پیوسته ام
نهایت تصویر دلم را در آینه موج ها میبایم!

مما دریای آرام پندارند مردمان
از توفان دلم تنها خدا خبر دارد!

حصار

دلم چون بلور یاقوتی
در حصار صلابت سنگی دست اوست
اجازهء تپشی نیست
که خواهد شکست .

آیینه های کوچک باران

ابر آیینه های کوچک باران را
به گل هدیه داد
 توفان بر برگهای گل نشست
و آیینه های کوچک باران را شکست
 تصویر پرپر شده گل به همراه باد رفت
 تصویر دل گمشده ام را دیدم
 که بر هوا گذشت!

بهت

بهترده ام

به صدفی میمانم

که چون صبح از خواب بروخیزد

به جای مرواریدش

سنگریزه یی را در آغوش بیابد.

تردید

بر دریا های آبی تن
نفت سیاه تردید ریخته اند
ماهی دلم از بی هوایی میمیرد.

بیگانه

خواستیده بی پشت به من
آنقدر دور و بیگانه مینمایی
که با وحشت دختر باکره
هر اسانم
مبادا بیدار و با من مهربان گردی.

گیسوانم از آنرو چون برگهای خزانیده میریزند

که دیریست

شعاع پنج انگشت آفتایی ات

در آنها آشیان نکرده است!

گیسوانم چون آبشاری بر شانه هایت خواهد ریخت

اگر باز بهار کنی ...

تشنه لب دریا

در کنارم

چون رود آبی جاریست

نمینوشم

و قلبم

پاره

پاره

پاره

میگردد.

هم رایی

یادم میابی

یادم میابی

یادم میابی

آینه ها همه لبریز یاد تو اند

لحظه ها همه لبریز فریادت

روز یاد تست

و شب ادامه یادت...

ای همدم مهربان

آیا تو جز هم رایی من کاری نداری؟

نفرین

چون درختی
که شگوفه اش را خود
بدست باد دهد
لعنث شده بهارم من.

تمام شب هستی ام برق برق

میریخت

اگر یکبار میگفت

دوستت دارم

درخت همیشه بهار میماندم.

ترجمه

هر چند میدانستم

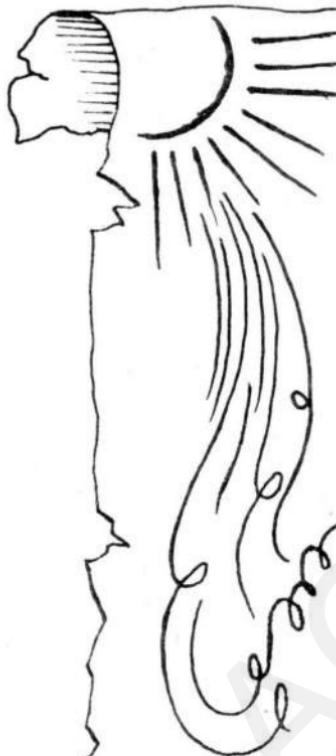
در غرق شدنم شکی نیست

هر چند میدانستم

موج هرگز دستگیری نبوده غریق را

به موج ها چنگ زدم

دریا بھر همین آرام شد آیا؟

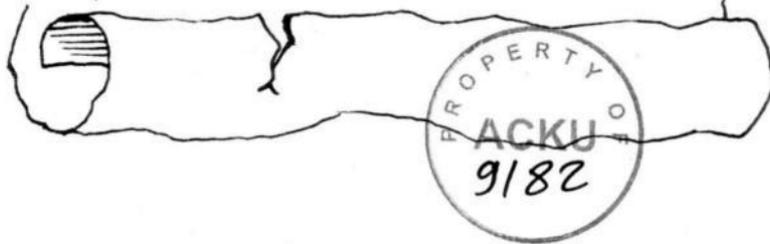

سرچشمہ

شعرهای من درینجا برای تو
تمام نشد
بلکه حوصله این دیباچه بود
که سر آمد
و ورقی باقی نگذاشت
تا بر آن بنویسم.
مگر دریای شعر را هم پایانی است
اگر آنرا سرچشمہ جوشانی

چون تو

بآشد؟!

پروین پژواک در زمستان ۱۳۴۵ در کابل به دنیا آمد.
دوران مکتب را در لیسه ملالی سپری نموده و فاکولته طب کابل را به
پایان رسانیده است.

اکنون با اطفال خویش در ایالت انتاریوی کانادا زیست میکند.
پروین پژواک آثار ادبی خویش را مدیون محبت و تشویق همیشگی مادرش
عفیفه پژواک و پدرش نعمت الله پژواک میداند.
آثار وی بیشتر بخش‌های شعر آزاد، داستان کوتاه، نوشته‌ها و رسمهای
برای اطفال را شامل میشود.

انتشارات هزار
HOZHABER PUBLICATIONS